

Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över förslag till förordning om ändring i förordningen om bidrag för energieffektivisering i småhus

Er beteckning: KN2026/00946

Sammanfattning

Länsstyrelsen Västerbotten vill sammanfattningsvis lyfta fram att det finns en stor risk att bidraget blir översökt och att det behöver säkerställas att myndigheten får fortsatt sakanslag för att hantera bidraget.

Vidare anser vi att bidrag för klimatskärmsåtgärder ska kunna sökas även för fjärrvärmeanslutna småhus. Detta med tanke på att kostnaden för fjärrvärmens i vårt län på många platser är den högsta i landet.

Med de föreslagna ändringarna kan vi komma att se en ökning av ansökningar för fönster- och fasadbyte. Detta kan riskera att leda till förvanskning och ovarsamhet av äldre småhus som har ett högt kulturhistoriskt värde.

Avsnitt 2

Länsstyrelsen Västerbotten vill lyfta att det finns en risk att det budgeterade anslaget inte kommer att räcka och att bidraget därmed blir översökt. Utifrån föreslagna ändringar har målgruppen för bidraget breddats avsevärt och det kan innebära att fler kommer att kunna uppfylla förutsättningarna för att beviljas bidrag än tidigare. När ett bidrag blir översökt skapas köer vilket medför att sökande kan behöva vänta länge på att få sitt beslut. Det blir även svårt för oss att personalplanera om köerna blir långa och ingen handläggning kan ske på grund av medelsbrist. När solcellsstödet var i drift var kön under en viss period över ett år på grund av medelsbrist och många sökande uttryckte frustration och missnöje över att länsstyrelserna hade långa handläggningstider.

Avsnitt 3.2

Länsstyrelsen Västerbotten håller med om att fjärrvärme är ett viktigt bidrag till ett robust energisystem. Vi anser att klimatskärmsåtgärder bör kunna ansökas om även för fjärrvärmeanslutna småhus för att på så sätt minska effektbehovet på fjärrnätet så att fler småhus kan ansluta sig. Många kommuner i länet har dessutom bland den dyraste fjärrvärmens i landet vilket påverkar småhusägarens ekonomi¹. Samma kommuner har även ett högt skatteuttag. Att minska behovet av fjärrvärme genom klimatskärmsåtgärder skulle sänka kostnaden för uppvärmning och påverka småhusägarens ekonomi.

Avsnitt 3.3

Energieffektivisering är bra men i samhället finns mål om att även minska den totala miljöpåverkan och att bevara kulturhistoriska värden. Länsstyrelsens bedömning är att vi kan komma att se en ökning av ansökningar för fönster- och fasadbyte. Detta kan riskera att leda till förvanskning och ovarsamhet av äldre småhus som har ett högt kulturhistoriskt värde.

Fönster och dörrar på äldre byggnader är viktiga och betydelsefulla element för husets karaktär och kulturhistoriska värde. Idag finns det många beprövade renoveringsmetoder för att uppnå bättre energivärde i befintliga fönster och dörrar. Att renovera fönster är en investering som innebär minskad klimatpåverkan genom mindre energiförlust men också att kulturhistoriska och arkitektoniska värden bevaras. Det skulle därför vara önskvärt att Boverket även tar med renovering som ett alternativ i sin information om bidraget.

Avsnitt 3.4

Om sökanden själv får utföra arbetet kan det i handläggningen av utbetalningen vara svårt att verifiera att åtgärderna faktiskt genomförts och när de har påbörjats. Det skulle därför vara önskvärt att sökande i sin begäran om utbetalning kan redovisa med fotodokumentation eller liknande. Det kan med fördel läggas in i det fastställda formuläret av Boverket.

Vi ser även att det borde finnas en bestämmelse om tidigaste beställningsdatum för att undvika att det skickas in fakturor där materialet är inköpt exempelvis 2014, men där sökande anger att

¹ Nils Holgerssons-rapporten 2025, SCB

installationen skett under 2026. Sanningshalten i en sådan situation skulle vara svår och tidskrävande för oss att kontrollera i handläggningen.

Om syftet med ändringen i 19 § är att motverka uppräknig av beviljat bidrag behöver detta förtydligas i 16 §. I praktiken kan nuvarande skrivning i 16 § innebära att vi kan höja bidragsbeloppet vid en begäran om omprövning av beslutet om bidrag.

Avsnitt 5.2

I beskrivningen över tänkbara konsekvenser för miljön saknas det konsekvenser för de äldre småhusens kulturmiljövärden. Att bidraget bidrar till att uppfylla miljökvalitetsmålet God bebyggd miljö är troligt, men det är också troligt att det kan motverka målet i och med att det finns en risk att kulturmiljövärden förvanskas eller förstörs med ogenomtänkta fönster- och fasadändringar.

Avsnitt 5.6

Oklart vad som syftas på med skrivningen att kostnaderna för berörda myndigheter bedöms rymmas inom myndigheternas befintliga anslag. Länsstyrelserna har haft ett sakanslag för att hantera bidraget under perioden 2023-2025, vi vill trycka på att det är nödvändigt att denna finansiering fortsätter även under kommande år för att vi ska kunna handlägga bidraget.

De som medverkat i beslutet

Beslut i detta yttrande har fattats av enhetschef Elin Olsson med handläggare Sandra Bingebo och Karin Dahlin som föredragande.

Kontaktuppgifter till Länsstyrelsen

Kontakta oss via e-post vasterbotten@lansstyrelsen.se, postadress Länsstyrelsen Västerbotten, 901 86 Umeå, eller ring vår växel 010-225 40 00.

Vår webbadress är lansstyrelsen.se/vasterbotten.

Du kan läsa om hur Länsstyrelsen behandlar personuppgifter på Länsstyrelsens webbplats:
www.lansstyrelsen.se/vasterbotten/personuppgifter